

Uchwała

Komisji Habilitacyjnej powołanej w dniu 7.11.2016 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 18a ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami), w brzmieniu ustalonym Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 455) w sprawie:

przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Doroty RYBACZEK, wszczętego w dniu 20 czerwca 2016 r., w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia.

§ 1

Komisja na posiedzeniu w dniu 13.01.2017 r., które odbyło się w formie wideokonferencji, w pełnym składzie, działając zgodnie z wyżej wymienioną ustawą, uwzględniając rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. nr 204, poz. 1200), stosując kryteria zawarte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 01 września 2011 r. (Dz. U. nr 196, poz. 1165), w głosowaniu jawnym jednogłośnie podjęła uchwałę **popierającą wniosek o nadanie Pani dr Dorocie Rybaczek stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.**

§ 2

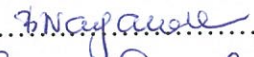
Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik Nr 1 stanowiący jej uzasadnienie.

§ 3

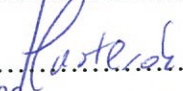
Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Dziekanowi Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego.

Prof. dr hab. Ewa Łojkowska – przewodnicząca komisji.....

Dr ha. Urszula Małolepsza prof. nadzw. UŁ – sekretarz komisji.....

Prof. dr hab. Barbara Naganowska – recenzent.....

Dr hab. Ewa Szczuka prof. nadzw. UMCS. – recenzent.....

Prof. dr hab. Robert Hasterok – recenzent.....

Dr hab. Sławomir Samardakiewicz – członek komisji.....

Dr hab. Andrzej Kaźmierczak prof. nadzw. UŁ – członek komisji.....

Poznań, 13 stycznia 2017 r.

Załącznik Nr 1

do Uchwały podjętej przez Komisję Habilitacyjną powołaną w dniu 7 listopada 2017 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w celu **przeprowadzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Dorocie RYBACZEK w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia.**

1. Najważniejsze fakty z życiorysu zawodowego Habilitantki

Dr Dorota Rybaczek ukończyła studia magisterskie na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi (obecnie Wydział Biologii i Ochrony Środowiska) Uniwersytetu Łódzkiego w roku 2000, otrzymując tytuł magistra biologii w zakresie fizjologii i biotechnologii na podstawie pracy magisterskiej pt. "Zawartość nadtlenku wodoru i aktywność dysmutazy i oksydazy/peroksydazy NADH w liściach pomidora (*Lycopersicon esculentum* Mill.) traktowanych kwasem β -aminomasłowym i zakażonych *Botrytis cinerea* Pers", wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. Henryka Urbanka.

Stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii komórki, nadany uchwałą Rady Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego w roku 2003, Habilitantka uzyskała na podstawie rozprawy pt. „Indukcja przedwczesnej kondensacji chromosomów w komórkach merystemów korzeni *Vicia faba*”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Janusza Maszewskiego. Rozprawa nagrodzona została nagrodą Rektora UŁ. Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka kontynuowała pracę na stanowisku adiunkta w Katedrze Cytofizjologii Wydziału BiOŚ UŁ, gdzie pracuje do dziś.

Komisja zapoznała się ze wszystkimi materiałami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego dr Doroty Rybaczek: autoreferatem, wykazem prac naukowych oraz informacjami o osiągnięciach naukowych, odpisem dyplomu doktora, kopiami prac stanowiącymi osiągnięcia naukowe, oświadczeniami współautorów publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego, kopiami pozostałych opublikowanych prac, informacjami o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki, jak również z recenzjami przygotowanymi przez Recenzentów powołanych w postępowaniu habilitacyjnym – prof. dr hab. Barbarę Naganowską, dr hab. Ewę Szczukę prof. nadzw. UMCS i prof. dr hab. Roberta Hasteroka.

Wszystkie wymienione dokumenty zostały przygotowane zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie

sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. z 2005 r. Nr 164 poz. 1365, Dz. U. z 2011 r., Nr 96. Poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz Dz. U. z 2011 r. Nr. 84 poz. 455).

Przedstawione recenzje i opinie zawierające ocenę osiągnięcia naukowego dr Doroty Rybaczek, obejmującego cykl siedmiu spójnych tematycznie publikacji naukowych, ocenę dorobku naukowego oraz aktywności dydaktycznej i popularyzatorskiej są jednoznacznie pozytywne i kończą się poparciem wniosku o nadanie dr Dorocie Rybaczek stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Na osiągnięcie naukowe dr Doroty Rybaczek zatytułowane „Zachowanie się chromatyny w warunkach stresu replikacyjnego i podczas przedwczesnej kondensacji chromosomów” składa się siedem tematycznie spójnych prac naukowych, pięć z nich to prace oryginalne, dwie kolejne to rozdziały w monografiach (jedna z udziałem badań własnych). Prace zostały opublikowane w latach 2007-2016. We wszystkich tych pracach Habilitantka jest pierwszym i korespondencyjnym autorem, w zespołach maksymalnie trzyosobowych, w dwóch z siedmiu prac dr D. Rybaczek jest autorem jedynym. Sumaryczna wartość współczynnika oddziaływania (impact factor, IF) ww. publikacji wynosi 12,765 (zgodnie z rokiem opublikowania) a liczba punktów MNiSW (według wykazu z 2015 r.) wynosi 185. Prace te cytowano 44 razy. Indeks Hirsch'a Habilitantki w momencie składania wniosku wynosił 6, aktualnie wynosi 7 (według bazy *Web of Science*). Stwierdzono, że zgodnie z przedstawionymi oświadczeniami, wkład Habilitantki w przygotowanie prac stanowiących osiągnięcie naukowe był znaczący i wynosił od 60% do 95%.

Prezentowane osiągnięcie naukowe dotyczy badania funkcjonowania wewnętrznych punktów kontrolnych fazy S i omijania ich restrykcyjnych oddziaływań podczas indukcji przedwczesnej kondensacji chromosomów (PCC). Cel badań podjętych przez dr Dorotę Rybaczek Recenzenci ocenili jako bardzo istotny i dotyczący analizy zakresu i rodzaju uszkodzeń DNA indukowanych w różnych warunkach, w tym: w warunkach fizjologicznych, podczas stresu replikacyjnego, podczas synchronizacji cyklu komórkowego po wcześniejszym wywołaniu stresu replikacyjnego, w następstwie indukcji PCC, a także podczas regeneracji komórek, w których wcześniej wywoływano chemicznie PCC. Oceniono, że badania prowadzono konsekwentnie; dr hab. Ewa Szczuka prof. nadzw. UMCS wskazała, że „zakres przeprowadzonych eksperymentów w sukcesywnych pracach wynikał z rezultatów otrzymanych w poprzednich publikacjach lub stanowił bazę wyjściową do podjętej w nich tematyki.”

Za jedno z ważnych osiągnięć Habilitantki prof. dr hab. Robert Hasterok uważa wykazanie, że indukowana działaniem kofeiny PCC wywołuje na tyle rozległe uszkodzenia DNA, że ich następstwem może być autolityczno-wakuolarna programowana śmierć komórki (śmierć typu apoptotycznego). Z kolei, kontynuację badań nad przydatnością białka PARP-2 w roli markera intensywności stresu replikacyjnego prof. dr hab. Robert Hasterok uznał za

ciekawą, podobnie jak zaobserwowanie odwrotnej zależności pomiędzy podatnością chromatyny na generowanie dwuniciowych pęknięć DNA, a wielkością genomu jądrowego. Jednocześnie, Recenzent wskazał na niefortunne brzmienie tytułu osiągnięcia, tj. zamiast rozpoczynać się od słów: „Zachowanie się chromatyny...” tytuł powinien raczej brzmieć: „Analiza zachowania się chromatyny...”. Za ważne osiągnięcie Habilitantki Recenzenci uznali wywołanie w komórkach HeLa Chk1-zależnej indukcji PCC, której towarzyszyło generowanie uszkodzeń DNA (typu jedno- i dwuniciowych pęknięć) oraz formowanie się mikrojąder. Prof. dr hab. Barbara Naganowska stwierdza w swojej recenzji, że przedstawione badania przyczyniają się do bliższego poznania procesów zachodzących w komórkach, a ich ciekawym aspektem jest potencjalne wykorzystanie uzyskanych wyników w poszukiwaniu nowych strategii leczenia nowotworów.

W opinii Recenzentów, cykl siedmiu publikacji naukowych przedstawionych w Auto-referacie Habilitantka zaprezentowała w sposób jasny, czytelny i bardzo staranny pod względem edytorskim. Prof. dr hab. Robert Hasterok zwrócił uwagę, że może korzystniejszym byłoby – zamiast zbiorczej rekapitulacji najważniejszych wyników – przedstawienie przez Habilitantkę kilku koncepcyjnych wniosków.

Podsumowując, Komisja stwierdza, że osiągnięcie naukowe dr Doroty Rybaczek przedstawione jako cykl 7 powiązanych tematycznie publikacji w pełni spełnia kryteria stawiane osiągnięciom w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego – zarówno formalnie jak i merytorycznie, uznając jednocześnie osiągnięcie za oryginalny, w znacznym stopniu samodzielny i znaczący wkład do uprawianej przez Habilitantkę dyscypliny.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego, niewchodzącego w skład osiągnięcia habilitacyjnego

Członkowie komisji pozytywnie ocenili pozostały dorobek naukowy dr Doroty Rybaczek, który nie został włączony do osiągnięcia będącego podstawą do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Stanowi go 13 opublikowanych prac, z których 9 ukazało się w czasopismach z listy JCR; dwie prace mają charakter przeglądowy, pozostałe to prace badawcze. Wśród nich znajduje się 1 publikacja niewłączona do osiągnięcia naukowego, opublikowana przed doktoratem w czasopiśmie z listy JCR, 8 publikacji niewłączonych do osiągnięcia naukowego, opublikowanych po doktoracie w czasopismach z listy JCR oraz 4 publikacje niewłączone do osiągnięcia naukowego, opublikowane po doktoracie w czasopismach, które nie znajdują się na liście JCR. Niektóre z wymienionych prac ukazały się w czasopismach o wysokich współczynnikach oddziaływania (5-cio letni IF), takich jak np. *Biochemical Pharmacology* (IF=4,813), *Cell Cycle* (IF=4,24), *Journal of Plant Physiology* (IF=3,241), *Plant Cell Reports* (IF=3,187), *Biochimie* (IF=3,102). Dr D. Rybaczek ma również w tej części swojego dorobku 3 prace w języku polskim, opublikowane w *Postęпах Biologii Komórki* (aktualnie lista „B” MNiSW), jeden rozdział w monografii oraz 55 doniesień zjazdowych, w tym 44 postery i 11 referatów. Według załączonej przez

Habilitantkę dokumentacji, Jej udział w publikacjach niewłączonych do osiągnięcia wynosi od 20 do 100%.

Przedstawione dane bibliometryczne dr D. Rybaczek zostały uznane przez Recenzentów i Członków Komisji za wysokie i nie pozostawiające wątpliwości co do tego, że Habilitantka jest dojrzałym naukowcem, specjalistą w uprawianej dyscyplinie nauki.

Tematyka większości prac tej części dorobku dr D. Rybaczek jest ściśle związana z tematyką osiągnięcia habilitacyjnego. Recenzenci dorobku naukowego dr D. Rybaczek podkreślają, że Habilitantka konsekwentnie kontynuuje kierunek swoich badań naukowych i doskonalili warsztat badawczy, jednak prof. Robert Hasterok zwraca uwagę, że „działo się to bardziej na zasadzie „ewolucyjnej”, niż „rewolucyjnej”, i że „być może zdecydował o tym brak odbycia długoterminowego stażu podoktorskiego poza jednostką macierzystą, najlepiej poza Polską”; zmianę tego stanu mogą przynieść „planowane na przyszłość (a częściowo już realizowane) współpracy z dobrymi grupami w UK (Julian Blow) i w Republice Czeskiej (Jaroslav Dolezel)”. Pani dr hab. Ewa Szczuka prof. nadzw. UMCS w swojej recenzji zauważa, że „niestety, w wyniku prowadzonych badań nie powstało żadne zgłoszenie patentowe”.

Łącznie publikacje dr D. Rybaczek osiągają sumaryczny IF 32, 601 - zgodnie z rokiem publikacji, a na rok 2015 – 37, 8515. W przypadku prac niewłączonych do osiągnięcia habilitacyjnego sumaryczny, pięcioletni IF wynosi 23,533, a liczba punktów MNiSW – 270 (wg listy z 2015 r.). Zgodnie z dokumentacją przedstawioną przez Habilitantkę liczba cytowań wszystkich Jej prac wynosiła 119, bez autocytowań 87, a indeks Hirsch'a wynosi 6. Łączna liczba cytowań dla prac niewchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi 29, w tym 11 bez autocytowań.

Recenzenci i Członkowie Komisji stwierdzili, że dorobek publikacyjny dr Doroty Rybaczek spełnia kryteria stawiane osiągnięciom w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowo badawczych

Dr Dorota Rybaczek była w latach 2012 - 2015 koordynatorem projektu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej finansowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Priorytet I, działanie 1.2 – Wzmocnienie Potencjału Kadrowego Nauki (2012–2015), kierowała też jednym projektem MNiSW/NCN (35 konkurs). Ponadto, była wykonawcą w dwóch projektach finansowanych przez MNiSW. Według opinii Recenzentów i Członków Komisji przedstawione dane wskazują, że Habilitantka jest w stanie samodzielnie przygotować projekt badań naukowych, wykazuje znaczną umiejętność pozyskiwania środków na ich finansowanie, potrafi kierować zespołem naukowym wykonującym badania i realizować zaplanowane cele badawcze.

Habilitantka odbyła jeden 5-cio tygodniowy staż naukowy w Instytucie Botaniki Eksperymentalnej (Centre of Plant Structural and Functional Genomics), AS CR, w Ołomuńcu w Republice Czeskiej (2013 r.), brała także udział w dziewięciu różnych kursach i szkoleniach (lata 2003–2014) podnosząc swoje kwalifikacje zawodowe. Dr Dorota Rybaczek jest członkiem trzech towarzystw naukowych i recenzentką prac naukowych w czasopismach, w tym w dwóch znajdujących się na liście JCR: *International Journal of Radiation Biology* i *Nuclear Instruments and Methods in Physics Research, Section B*.

5. Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Dr Dorota Rybaczek od momentu zatrudnienia w Katedrze Cytofizjologii aktywnie uczestniczy w procesie kształcenia studentów na Wydziale BiOŚ UŁ. Habilitantka opracowała treści programowe i prowadzi zajęcia dla studentów studiów dziennych i zaocznych I i II stopnia na kierunkach: Biologia, Mikrobiologia i Biotechnologia. Są to: wykłady i ćwiczenia z „*Fizjologii reakcji adaptacyjnych do środowiska*”, ćwiczenia z „*Biologii komórki*”, „*Botaniki ogólnej*” i „*Biologii stresu*”, pracownie specjalistyczne, pracownie magisterskie oraz seminaria (w języku polskim i angielskim). Dr D. Rybaczek sprawowała opiekę naukową nad wykonywaniem prac magisterskich przez 15 studentów (2003–2015) oraz jednej pracy doktorskiej (nie będąc promotorem pomocniczym). Ponadto, była promotorem jednej pracy magisterskiej, jednej pracy licencjackiej oraz kopromotorem jednej pracy magisterskiej. Członkowie Komisji wysoko ocenili dorobek dydaktyczny dr D. Rybaczek, jak i znaczący dorobek organizacyjny na rzecz macierzystego wydziału i poza nim. W opinii prof. dr hab. Roberta Hasteroka „na tej niwie działalności nauczyciela akademickiego Habilitantka dość znacząco wychodzi poza podstawowy zakres obowiązków”. Dr D. Rybaczek od roku 2003 (z przerwani na urlopy macierzyńskie) jest opiekunem naukowym studentów Sekcji „Homunculus”. Prowadzi także autorskie warsztaty technik immunocytochemicznych dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz warsztaty, pokazy i wykłady w ramach organizowanych corocznie na Wydziale BiOŚ UŁ Nocy Biologów i Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki (2014–2017). Dr D. Rybaczek była członkiem Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej w 2011 r. oraz członkiem Kolegium Elektorów Wydziału BiOŚ UŁ w 2016 r..

Dr D. Rybaczek była sekretarzem IX Konferencji Biologii Komórki, współorganizatorką tej konferencji oraz organizatorką działalności Sekcji Studenckiej. Habilitantka pełni funkcję konsultanta naukowego z ramienia Polski dla firmy Cell Signaling Technology (USA) i szwedzkiej firmy Agrisera, jest też członkiem panelu ekspertów zewnętrznych w ramach National Foresight Programme Poland 2020.

Działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna dr Doroty Rybaczek została wyróżniona Indywidualną Nagrodą Rektora UŁ za cykl publikacji związanych z rozprawą doktorską (2007 r.) oraz Brązowym Medalem Prezydenta RP za Długoletnią Służbę (2015 r.).

6. Wniosek końcowy

Członkowie Komisji pozytywnie ocenili osiągnięcie naukowe oraz dorobek naukowy dr Doroty Rybaczek. Prof. dr hab. Barbara Naganowska stwierdziła, że dorobek Habilitantki charakteryzują znaczące parametry oceny naukowej. W opinii dr hab. Ewy Szczuki prof. nadzw. UMCS osiągnięcie naukowe dr D. Rybaczek wnosi znaczący wkład w rozwój wiedzy z dziedziny reprezentowanej przez Habilitantkę i ma znacznie szerszy wymiar ogólnobiologiczny, a także praktyczny, gdyż potencjalnie może być wykorzystane w terapiach medycznych. Prof. dr hab. Robert Hasterok stwierdził, że przedłożony przez dr Dorotę Rybaczek cykl publikacji spełnia warunki osiągnięcia naukowego, a pozostały dorobek naukowy, choć nie wyróżniający, jest wystarczającym wkładem Autorki do nauki. Recenzent podkreślił, że dobrze, a miejscami bardzo dobrze prezentują się osiągnięcia dydaktyczne, popularyzatorskie i organizacyjne Habilitantki, wskazując, że jest już Ona dostatecznie ukształtowanym i doświadczonym badaczem, dydaktykiem i organizatorem, by stawić czoła obowiązkowi i wyzwaniom samodzielnej pracy akademickiej. Dr hab. Sławomir Samardakiewicz, przyłączając się do pozytywnych opinii o dorobku dr D. Rybaczek podkreślił, że wyniki Jej badań mają duże znaczenie praktyczne i stanowią wkład w poszukiwanie skutecznych leków przeciwnowotworowych. W opinii dr hab. Andrzeja Kaźmierczaka prof. nadzw. UŁ, cały dorobek dr D. Rybaczek należy uznać za bardzo wartościowy.

7. Podsumowanie końcowe

Członkowie Komisji zgodnie stwierdzają, że poziom merytoryczny osiągnięcia naukowego, całkowity dorobek naukowy oraz dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski Habilitantki spełniają kryteria określone w art. 16 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 65 poz. 595, ze zmianami Dz. U. z 2005 roku Nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2010 roku Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz Dz. U. z 2011 roku Nr 84, poz. 455) i wnoszą do Rady Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego wniosek o nadanie dr Dorocie Rybaczek stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Sekretarz Komisji

Dr hab. Urszula Małolepsza

Przewodnicząca Komisji

Prof. dr hab. Ewa Łojkowska

Gdańsk/Lublin/Katowice/Poznań/Łódź, 13 stycznia 2017 r.